

Wrocław, 11 grudnia 2000 roku

WK.0913/345/K-81/00

**Pan
Zbigniew Chlebowski
Burmistrz Miasta
58-130 Żarów**

Na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85, poz. 428 z późn. zm.), Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu przeprowadziła od 11 września do 14 listopada 2000r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia kontroli przedstawiono w protokole podpisanym 14 listopada 2000r., bez wniesienia zastrzeżeń przez stronę kontrolowaną.

Ustalono w wyniku kontroli bieżącej, jak i kontroli wykonania uprzednio wydanych zaleceń, że wnioski pokontrolne Regionalnej Izby Obrachunkowej, zwarte w wystąpieniu nr WK. 0913/345/K-64/96 z 30 stycznia 1997r. po przeprowadzonej wcześniej kontroli, zostały wykonane. Wprowadzone w wyniku poprzedniej kontroli kompleksowej zmiany organizacyjne oraz podjęte działania korzystnie wpłynęły na poprawę poziomu i jakości pracy. Pozytywnie należy ocenić fakt, że w wyniku podjętych w trakcie trwania kontroli czynności przez pracowników jednostki kontrolowanej, znaczna część uchybień i nieprawidłowości została usunięta. Z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania gospodarki finansowej, do szczególnie istotnych działań należy zaliczyć opracowanie nowych przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową gminy dostosowanych do wymogów ustawowych i potrzeb praktyki.

Kontrola wykazała także pewne uchybienia i nieprawidłowości w gospodarce finansowej gminy miejskiej.

Gospodarka pieniężna i rozrachunki

Kontrola wykazała, że wpłaty do kasy były ewidencjonowane w raportach kasowych w innych dniach niż faktycznie zostały wniesione, a ponadto zastępcze dowody kasowe (KW) były wystawiane przez kasjera, co było sprzeczne z § 7 ust. 3 „Instrukcji kasowej”. W zakresie stanów faktycznych i ewidencyjnych druków ścisłego zarachowania różnic nie stwierdzono. Ewidencja druków ścisłego zarachowania jest prowadzona przez kasjerkę, co pozostaje w sprzeczności z zasadą osobowego rozdziału czynności w zakresie ewidencjonowania i rozliczania kasowych druków ścisłego zarachowania, z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gotówkowego.

Realizacja dochodów budżetowych

Nieprawidłowości w zakresie realizacji dochodów podatkowych polegały na :

- 1) braku ewidencji zwolnień z tytułu nabycia gruntów (wydruku komputerowego, bądź prowadzonej ręcznie),

- 2) nieegzekwowaniu od podatników rzetelnych zeznań w wykazach nieruchomości w zakresie wykazywania wartości budowli, głównie przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (ogrodzenie, place utwardzone, drogi dojazdowe itp.) oraz "gruntów pozostałych",
- 3) braku adnotacji o dokonanych przypisie na koncie podatnika, a także porównania z deklaracjami z roku ubiegłego w celu wyjaśnienia ewentualnych różnic,
- 4) braku kontroli składanych wykazów nieruchomości i deklaracji poprzez porównanie ze stanem faktycznym w terenie, w sprawach budzących wątpliwość co do ich rzetelności; uprawnienia w tym zakresie wynikały z przepisów działu VI "Kontrola podatkowa" ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r.- Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.),
- 5) braku wydruków kont podatkowych w poszczególnych podatkach, wymaganych na podstawie § 23 ust. 1 pkt 4 lit. a) rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat ... (Dz. U. Nr 50, poz. 511).

Wydatki budżetowe

Koszty podróży służbowych rozliczone zostały prawidłowo, według obowiązujących kwot stawek i diet. Uchybieniem, związanym z wypełnianiem druku polecenia wyjazdu służbowego, było rozliczanie kosztów podróży za dni lub do miejscowości, których nie wskazano w poleceniu wyjazdu. W trakcie kontroli ustalono sposób składania przez pracowników oświadczeń o przysługujących ewentualnie ulgach na przejazdy środkami komunikacji publicznej.

Udzielanie zamówień publicznych

Przy zlecaniu zadań w trybie przetargu nieograniczonego, nie przestrzegano w pełni skali punktowej oceny ofert i stosowano inne wagi kryteriów oceny, w stosunku do ustalonych w zarządzeniu Burmistrza Miasta i specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Nie miało to jednak wpływu na prawidłowość wyboru najkorzystniejszych ofert.

Przy rozliczaniu kosztów inwestycji popełniono uchybienie polegające na nieuwzględnieniu w rozliczeniu niektórych wybudowanych środków trwałych. W trakcie kontroli uchybienie zostało wyeliminowane w drodze wystawienia 7 listopada 2000r. prawidłowych dowodów OT - „Przyjęcie środka trwałego”. Zakupione gotowe środki trwałe zostały przyjęte na stan ewidencyjny, a koszty ich zakupu rozliczone.

Dotacje z budżetu dla jednostek powiązanych z budżetem gminy i innych podmiotów

Tryb postępowania o udzielenie dotacji, sposób jej rozliczania oraz wykonywania zleconych przez gminę zadań realizowanych przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych Rada Miejska określiła uchwałą Nr XXI/111/2000 z dnia 25 maja 2000 roku. Natomiast w 1999r. stwierdzono uchybienia, polegające na:

- braku porozumień (umów) na część przekazanej kwoty dotacji,
- nieterminowym rozliczaniu dotacji (braku rozliczenia) lub przeznaczeniu jej na inne cele niż określone w porozumieniu,

- nieokreśleniu w porozumieniach formy (sposobu) rozliczenia dotacji,
- braku kontrasygnaty Skarbnika Gminy w zawartych porozumieniach,
- nieprzedstawieniu przez niektóre podmioty ubiegające się o udzielenie dotacji dokumentów potwierdzających, że są podmiotami nie działającymi w celu osiągnięcia zysku,
- niewyegzekwowaniu przez Zarząd pełnych informacji o realizacji zadań określonych w porozumieniach.

Gospodarka mieniem komunalnym

W treści niektórych ogłoszeń o przetargach brakowało dokładnego opisu nieruchomości, informacji o obciążeniach nieruchomości oraz o skutkach uchylecia się od zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości, informacji o bezprzetargowej sprzedaży najemcom, a także określenia formy wnoszenia wadium, co było wymagane na podstawie § 4 ust.5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1998r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz. U. Nr 9, poz. 30). W protokołach z przetargu brakowało informacji wymaganych przez przepis § 9 rozporządzenia Rady Ministrów o obciążeniach nieruchomości (pkt 3) oraz o osobach dopuszczonych i nie dopuszczonych do przetargu wraz z uzasadnieniem (pkt 4) oraz uzasadnienia rozstrzygnięcia.

Gospodarka środkami rzeczowymi

Gospodarowanie środkami rzeczowymi nie było w pełni uregulowane przepisami wewnętrznymi, w tym nie określono zasad powierzania pracownikom mienia i odpowiedzialności za mienie gminne. W jednostce zachowano wprawdzie częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji poszczególnych składników majątkowych, niemniej stwierdzono pewne nieprawidłowości w zakresie jej przeprowadzania, co zostało szczegółowo opisane w protokole kontroli. W trakcie kontroli opracowano nową instrukcję w sprawie gospodarki majątkiem trwałym gminy, inwentaryzacji tego majątku oraz odpowiedzialności za powierzone składniki majątkowe. Instrukcja ta została wprowadzona zarządzeniem nr 17/2000 Burmistrza z 8 listopada 2000 r. i kompleksowo reguluje gospodarkę majątkiem gminy.

Spośród przyczyn powstania stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości do istotniejszych należy zaliczyć:

- 1) niepełne dostosowanie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową gminy do obowiązującego stanu prawnego i wymogów w zakresie zabezpieczenia mienia,
- 2) brak uchwały Rady Miejskiej w zakresie zasad przyznawania dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych.

Ogólny nadzór nad gospodarką finansową gminy sprawują: Burmistrz, Zarząd, oraz Skarbnik Gminy, którzy ponoszą odpowiedzialność za jej prawidłowy kształt.

Przedstawiając powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o

regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o wyeliminowanie nieprawidłowości i uchybień przedstawionych w niniejszym wystąpieniu oraz opisanych szczegółowo w protokole kontroli, a zwłaszcza:

1. Przeprowadzanie na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.) kontroli zgodności składanych deklaracji oraz wykazów nieruchomości ze stanem faktycznym w terenie, w sprawach budzących wątpliwość co do ich rzetelności, a także porównania z wykazami i deklaracjami z roku ubiegłego dla wyjaśnienia ewentualnych różnic.
2. Wyegzekwowanie od podatników prowadzących działalność gospodarczą podania w wykazach nieruchomości wartości budowli związanych z tą działalnością
3. Bieżące pozyskiwanie ze Starostwa Powiatowego w Świdnicy informacji o nowo wybudowanych budynkach celem zapewnienia powszechności opodatkowania;
4. Wyeliminowanie nieprawidłowości omówionych w rozdziale XI protokołu, poprzez wpisywanie cech identyfikacyjnych pozostałych środków trwałych w używaniu, powierzenie pracownikom odpowiedzialności za poszczególne składniki majątkowe, dokonywanie fizycznej likwidacji przedmiotów przeznaczonych do likwidacji przez komisję likwidacyjną; należy w tym względzie ściśle przestrzegać zasad określonych w nowej instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji tego majątku oraz odpowiedzialności za powierzone składniki majątkowe, przyjętej zarządzeniem Nr 17/2000 Burmistrza w dniu 8 listopada 2000r.
5. Zamieszczanie na wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży adnotacji, że nieruchomość będzie sprzedana w trybie bezprzetargowym najemcom, tj. zgodnie z wymogiem określonym w art. 35 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 115, poz. 741); w protokołach z przetargu zamieszczanie wszystkich informacji wymaganych przepisami § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1998r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz. U. Nr 9, poz. 30), w tym: o obciążeniach nieruchomości, oraz osobach dopuszczonych i nie dopuszczonych do przetargu wraz z uzasadnieniem rozstrzygnięcia.
6. Chronologiczne ujmowanie w raportach kasowych wpłat do kasy, tzn. według faktycznych dat wpłat gotówki oraz wystawianie zastępczych dowodów wypłaty KW przez Skarbnika Gminy lub osobę upoważnioną (z wyłączeniem kasjera), a także przekazanie prowadzenia ewidencji kasowych druków ścisłego zarachowania innemu pracownikowi niż kasjer, w celu zapewnienia właściwych warunków zabezpieczenia mienia.
7. Dokonywanie oceny ofert przy udzielaniu zamówień publicznych ściśle według zasad oceny (skali punktowej) ustalonych w odpowiednim zarządzeniu Burmistrza Miasta oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia (lub dokumencie pokrewnym).
8. Udzielanie dotacji z budżetu gminy z uwzględnieniem wymogów określonych w ustawie z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.) oraz uchwale Nr XXI/111/2000 Rady Miejskiej z dnia 25 maja 2000r., a także terminowe i zgodne z przeznaczeniem rozliczanie dotacji udzielonych podmiotom nie będącym jednostkami

organizacyjnymi gminy (z sektora i spoza sektora finansów publicznych). Pełne rozliczenie tych dotacji, które w momencie kontroli nie były rozliczone, mimo upływu umownego terminu.

9. Składanie oświadczeń woli w imieniu gminy w zawieranych porozumieniach (umowach) z organami administracji rządowej w sprawie przejęcia do realizacji określonych zadań oraz z podmiotami, którym udzielane będą dotacje z budżetu gminy, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 z późn. zm.) i § 77 ust. 1 i 2 Statutu Gminy.

Działając na podstawie przepisów art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu zwraca się o udzielenie w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie realizacji przedstawionych wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby przez właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani

Helena Słowik

Przewodnicząca Rady Miejskiej